

Загалом, використання технології ChatGPT може принести більше переваг, ніж недоліків, якщо воно буде правильно розроблене та використовуватиметься з урахуванням ризиків та етичних стандартів.

Таким чином, використання ШІ ChatGPT для бізнесу є досить перспективним напрямом, який вже знаходить застосування у деяких компаніях. У тезах розглянуті основні питання, пов'язані з використанням ШІ ChatGPT для бізнесу, а також їхня наукова і практична значущість, що дозволило з'ясувати можливості та ризики, пов'язані з використанням цієї технології.

Перелік використаної літератури:

1. Які бізнес ідеї будуть перспективними в Україні у 2023 році?. InVenture: інвестиції, инвестирование, инвесторы в Украине. URL: <https://inventure.com.ua/uk/analytics/articles/yaki-biznes-ideyi-budut-perspektivnimi-v-ukrayini-u-2023-roci> (дата звернення: 22.02.2023).

2. СендПулс. Як використовувати ChatGPT для роботи і бізнесу в 2023 в Україні | Вебінар, 2023. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=5o0bOCmxK9U> (дата звернення: 22.02.2023).

Сирцева С.В.

канд. екон. наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

Лугова О.І.

канд. екон. наук, старший викладач

Миколаївський національний аграрний університет

ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

В умовах євроінтеграційних процесів і соціально-економічних перетворень в країні, активною розбудовою інформаційного суспільства, інтенсивним розвитком цифрових технологій, поширенням електронної комерції великого значення набуває необхідності вдосконалення забезпечення належного рівня підготовки майбутніх фахівців з обліку і оподаткування [1].

У світі, де технології швидко розвиваються, компанії вимагають від своїх співробітників високого рівня цифрової грамотності. Саме фахівці з високим рівнем інформаційно-цифрової компетентності є затребуваними на сучасному ринку праці.

Сьогодні суспільству потрібні інформаційно-освічені, моральні, заповзятливі, комунікативно-компетентні люди, котрі можуть самостійно приймати рішення, готові до міжкультурної взаємодії, що володіють почуттям відповідальності за долю країни, за її соціально-економічне процвітання. Тому підготовка фахівців з обліку і оподаткування, їх професійне становлення і професійна компетентність є важливим аспектом педагогічної науки й освітньої практики [2].

У сучасній науковій літературі виділяють три складники та індикатори цифрової компетентності майбутніх економістів, які також мають бути притаманні фахівцям з обліку і оподаткування: загальний, професійний та спеціальний.

1. Загальна цифрова компетентність: інформаційна грамотність, навички комунікації та співпраці, створення цифрового контенту, безпека.

2. Професійна цифрова компетентність: навички пошуку, обробки, систематизації, візуалізації та зберігання даних економічного характеру, роботи з програмними середовищами для автоматизації процесів обробки економічних (облікових) даних, створення та використання баз даних, систем управління базами даних, сховищ даних; створення та використання економіко-математичних методів та моделей, діагностичних методик контролю й оцінки рівня економічного росту за допомогою засобів автоматизації на базі ІКТ; моделювання та прогнозування економічних процесів з використанням сучасних цифрових технологій;

3. Спеціальна цифрова компетентність: передбачає здатність проектувати бази даних, інформаційні системи, алгоритми та інструменти збору даних, розробляти моделі для прийняття рішень [3].

У підготовці фахівців з обліку і оподаткування, цифрова компетентність є надзвичайно важливою, оскільки вона дозволяє використовувати сучасні цифрові інструменти та технології для роботи з даними та їх аналізу. Важливо, щоб фахівці з обліку і оподаткування були ознайомлені з новітніми ІТ-рішеннями та здатні використовувати їх для ефективної обробки облікової інформації та аналізу фінансових даних.

Складові цифрової компетентності, які особливо важливі для фахівців з обліку і оподаткування, включають наступне:

1. Розуміння цифрових технологій та їх застосування в обліку та оподаткуванні.
2. Навички роботи з електронними таблицями та базами даних.
3. Вміння використовувати спеціалізовані програми та системи обліку та оподаткування.
4. Здатність аналізувати та інтерпретувати дані за допомогою цифрових інструментів.
5. Знання про безпеку та конфіденційність даних у цифровому середовищі.

Для забезпечення успішного розвитку цифрової компетентності майбутніх фахівців з обліку і оподаткування важливо на рівні закладу освіти організувати вивчення сучасних цифрових технологій для розв'язування прикладних проблем, завдань з курсу, організації самостійної роботи.

Підтримуємо думку науковців [1], що в підготовці фахівців економічних спеціальностей, зокрема з обліку і оподаткування доцільно використовувати ІКТ за такими основними напрямками:

- як засіб підтримки освітнього процесу: електронні системи управління навчанням (наприклад, система дистанційного навчання Moodle);

- мультимедійні комплекси; засоби підтримки самостійної та проектної роботи (персональні настільні і портативні комп'ютери, мережні застосунки, прикладне програмне забезпечення тощо);

- як об'єкт вивчення: для ознайомлення зі структурою, архітектурою, особливістю функціонування цифрової техніки (при вивченні інформатичних дисциплін); для вивчення спеціалізованого програмного забезпечення професійного спрямування (при вивченні профільних дисциплін) та ін.

Саме застосування спеціалізованих інформаційних систем під час навчання дозволяє наблизити майбутніх фахівців з обліку і оподаткування до глибшого розуміння процесів на підприємстві, виконанні різних фінансово-аналітичних операцій, обробки облікових даних, зокрема ведення обліку та підготовки фінансової звітності.

Зокрема основними напрямками використання інформаційних технологій у підготовці фахівців з обліку і оподаткування є:

1. Використання бухгалтерського програмного забезпечення. Сьогодні існує велика кількість бухгалтерських програм, що дозволяють ефективно вести бухгалтерський облік, складати фінансову та інші форми звітності. Фахівці з обліку і оподаткування повинні володіти навичками роботи з такими програмами.

2. Використання електронної звітності. Фахівці з обліку і оподаткування повинні вміти складати та подавати звіти в електронному вигляді. Для цього необхідно мати навички роботи з електронними таблицями, програмами для складання звітності тощо.

3. Використання електронного документообігу. Усі документи, пов'язані з обліком і оподаткуванням, можуть бути електронними. Фахівці повинні володіти навичками роботи з електронними документами, їх підписання та зберігання.

Крім того, майбутні фахівці повинні мати розвинені навички аналізу та інтерпретації даних, щоб забезпечити ефективний облік і оподаткування.

Навички комунікації та співпраці також є важливими для фахівців з обліку та оподаткування, оскільки вони повинні взаємодіяти з іншими підрозділами та організаціями для забезпечення правильного обліку і оподаткування.

Отже, відповідна підготовка в цих напрямках дозволить фахівцям з обліку і оподаткування ефективно використовувати цифрові інструменти та технології для роботи з даними та, забезпечувати високу якість обліку і оподаткування.

Перелік використаної літератури:

1. Прийдак Т.Б., Яловега Л.В., Лега О.В., Мисник Т.Г., Зоря С.П. Розвиток цифрової компетентності як умова забезпечення конкурентоспроможності майбутніх економістів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 73. №5. С.28-47.
2. Бурко К. Формування інформаційної компетентності в умовах цифровізації економіки України. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/32736/1/%D0%91%D1%83%D1%80%D0%BA%D0%BE%20%D0%9A..pdf>.
3. Глазунова О., Столярчук І., Саяпіна Т. Глазунова О. Г., Столярчук І. А., Саяпіна Т. П. Формування професійної цифрової компетентності у майбутніх економістів. Глобальні та регіональні проблеми інформатизації в суспільстві і природокористуванні: VII Міжнародна конференція, м. Київ, 15–16 травня 2019 року: тези доповіді. Київ, 2019. С. 223–225.

Ставицький А.В.

професор, д.е.н.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Харламова Г.О.

доцент, д.е.н.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ВАЖЛИВІСТЬ ТРЕНІНГІВ ТА НАВЧАННЯ З SOFT SKILLS ПРИ ПІДГОТОВЦІ СПЕЦІАЛІСТІВ З ІТ

ІТ-галузь зростає і розвивається з кожним роком, та зараз ми стикаємося зі зростаючим попитом на ІТ-фахівців, які повинні мати не тільки технічні знання, але й м'які навички. М'які навички (або ж soft skills) – це в першу чергу про міжособистісні відносини, комунікації, співпрацю, лідерство та ефективність. Ці навички допомагають взаємодіяти з іншими людьми, працювати в команді та розв'язувати проблеми. Не зважаючи на те, що ІТ-спеціаліст може увесь робочий час проводити віч-на-віч зі своїм комп'ютером, взаємодія зі своїми колегами, клієнтами та іншими зацікавленими сторонами не виключається. Володіння м'якими навичками може мати значний вплив на успіх ІТ-спеціалістів у їхній кар'єрі, допомогти у збільшенні продуктивності та зниженні помилок в роботі. Крім того, м'які навички можуть допомогти ІТ-спеціалістам стати кращими лідерами та більш ефективно управляти проектами. Проте, під час створення навчальних програм в університетах, лише останнім часом почали звертати увагу на обсяг кредитів для навчальних курсів з розвитку soft skills (приклад, магістерська програма з економічної кібернетики на економічному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка).

Цифрові технології перебувають у безперервному розвитку, оскільки еволюція певних підходів відбувається майже кожні шість місяців. Суттєво змінилися підходи до розробки та проектування веб-сайтів, розробляються та постійно запроваджуються нові системи корпоративних соціальних мереж. Постійні зміни засвідчують, що класичні hard skills не є гарантією для розвитку кар'єри без потужних soft skills, які дозволяють відносно легко не тільки пристосовуватися до змін, але й на певних етапах очолювати їх впровадження.

В час активного використання ІТ, AI та інших нейронних мереж та засобів, як то ChatGPT, все більше навчання в університеті буде відходити від діалектичного підходу в індивідуальний [1] та в Education 4.0 [2], і саме навчання та використання soft skills дозволить студентам та, отже, майбутнім фахівцям в ІТ бути найбільш ефективними та конкурентними на цьому шляху [3]. Принциповим питанням є відбір саме тих м'яких навичок для навчання фахівців в ІТ, які будуть їм у нагоді не тільки в поточній роботі з клієнтами, колегами та замовниками, а й в роботі людина-машина на майбутнє. Отже, можна виділити наступні першочергові: